

Poročil se je Bruno Jurinčič, učitelj v Kastvu, z gospodično Ljudmilo Jelušič-Sundričevno. Bilo srečno!

Premeščen je g. Ivan Vogeljik, vodja čipkarske šole v Idriji, k centrali na Dunaj. Obenem je premaknjen v IX. plačilni razred.

V Predosljkih v kranjskem šolskem okraju je na dvorazredni ljudski šoli razpisano učno mesto do 19. t. m.

Učiteljske službe na Štajerskem. Na trirazrednici v Prihovi (tretji krajni razred) je razpisano mesto definitivnega, oziroma provizoričnega učitelja. Prošnja do 10. decembra t. l. V Sevnici na Dravi do Velike noči 1907 mesto definitivnega učitelja, prošnje do 20. decembra; na štirirazrednici v Sv. Lovrencu, pošta Juršinci (drugi krajni razred) definitivno, oziroma provizorično mesto učitelja ali učiteljice; prošnje do 1. jan. 1907.

Pozor, slovensko učiteljstvo! Uradni list „Osservatore Triestino“ razpisuje na c. kr. državni ljudski šoli v via della Fontana v Trstu podučiteljsko mesto — XI. čin. razr. za slovenski jezik s pravicami in dolžnostmi vadniških podučiteljev do 7. decembra t. l. Zahteva se: učna usposobljenost za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom in znanje nemščine (torej ne izpit!). — Prošnje je vlagati na c. kr. naučno ministrstvo predpisanim potom na c. kr. namestništvo v Trstu — Mesto je nastopiti s 1. januarjem 1907. Ker je ravno to mesto važno, pozivljamo mlade slovenske učitelje, da se oglase za to službo. —!

Čedne razmere vladajo v Šmihelu pri St. Petru na Krasu, kjer kaplan vsakega učitelja preganja, zlasti sedanjega nadučitelja g. Vugo, ker mu ni hotel biti za slugo in ker ni član konsumna. Tožari ga na vse mogoče načine. Ovadba za ovadbo. Sedaj vihra divja gonja s podpisami, ki jih pošiljajo šolskim oblastim, da bi nadučitelja ugonobili. Seveda, šolske oblasti pa mirno gledajo in ne rešijo siromaka od tam v kljub temu, da je prosil za dve službi in to v nadi, da dobi eno ali drugo. Mogoče, da leže tozadevne prošnje še pri c. kr. okr. šolskem svetu v Postojni, kar bi ne bilo nič čudnega, ker je rešitev prošnje ložja, če se prej konča učitelja. Zato pozivljamo merodajne faktorje, da nemudoma odpomorejo ubogemu učiteljskemu trpinu ter ga rešijo iz takih krempljev. Ali smo še vedno tam, da se bo mirno gledalo, da kaplani po nedolžnem mrevariju učiteljstvo!? Ako ne bo kmalo reda tudi v tem oziru, pridemo še z drugimi podatki na dan! Samo polena in preganje — kruha pa od nikoder!

Lepa praksa. V postojnskem šolskem okraju se pogosto razpisujejo učiteljske službe, za katere se tudi kompetenti pridno oglašajo, kar pa nekemu gospodu posebno ne ugaja, pač pa ponuja razpisane službe kar provizoričnim učnim osebam. Te so pa vendar toliko kolegijalne, da večinoma odklanjajo take ponudbe na korist definitivnim učnim osebam. Za danes vprašamo le: Ali je tako postopanje — pravilno?!

Prav avstrijsko! Državni pravnik je povedal pri lepi, avstrijsko c. kr., javno socialno življenje nad vse karakterizirajoči razpravi Riehl na Dunaju, da računajo po raznih avstrijskih kaznilnicah na enega jetnika 18 do 20 m³ zraka. — A v tej Avstriji se dobe javna nadučiteljska stanovanja, kjer ne prihaja na osebo niti polovico toliko zraka. — Menda kulturo kake države taksirajo po številu modernih kaznilnic?!

Naglica deželnega šolskega sveta v Ljubljani. Pišejo nam: Že spomladi smo vložili prošnje za vrtno podporo, a še sedaj ni rešitve. Sedaj bi se lahko kaj delalo, a brez denarja se ne obdeluje vrtov. Kaj bi rekli visoki gospodje, če bi jim zavlačevali učitelji po pol leta v rešitev poslanih akte?! Tako visoka korporacija bi nam morala biti zgled reda in dela! Oddaja učiteljskih služb je tudi polzevska! Le zganite se!

Ljudsko knjižnico nameravajo ustanoviti v Hruševju pri Postojni.

Javno knjižnico so osnovali v Ajdovščini. V Vipavi so sklenili, da preosnujejo čitalnico v ljudsko knjižnico.

Tvornice za papir so sklenile, da podraže svoje izdelke. Papir bo torej dražji in zato se podraže tudi tiskarska dela.

Svobodna Misel. V listu „Volná Myšlenka“ čitamo: Veselo in bujno življenje se začneja probujati med narodi; preteklo stoletje dela, nabiranja plodov duševnih in gmotnih sposobnosti je probudilo v narodih slutnjo, kako brezkončno

krasnega življenja je zmožen človek. Primerjajoč pa te krepke valove z našo Slovenijo obhaja človeka groza, hujski oblaki, kot so zimske megle po naših dolinah, pokrivajo duševno obzorje njihovih prebivaleev. Suženjski strah, to je geslo, pod katerim se še vedno plove; ne samo pri ljudstvu, razumništvo je istotako pravi sin svojega naroda. Stoletja so nas zastrupljali s strahom, ki nam je razvednil kri, ki je omogočal, da smo redili pijavke, ki so pripravljali nam pot v nebeško večnost, sebi pa bujao sedanjost. Po zaslugi razvoja drugod smo izgubili l. 1848 gmotne gospodarje, duševni so pa ostali. Tako sedanji Slovenec inteligent neodločno omahuje med poželjenjem za življenjem in strahom pred — hudičem. Na eni strani mu razuma in čuta stari nauki nič več ne zadovoljujejo, na drugi strani mu pa stoletja vtepani strah ne da, da bi v največji globočini srca ne pustil koticčka pripomočkom za — zadnjo uro. A ker se sam boji iskati, ne pusti tega tudi svojemu bližnjemu. To je psihološki vzrok sedanjih in bodočih uspehov rimskega klerikalizma in neuspehov naših stremeljenj po Sloveniji. Ta neodkritosrčnost in strahopetnost v duševnem življenju se kruto maščuje — poraz za porazom, na celi črti. Človek, ki ni samega sebe gotov, ne more krepko delovati, a vrednost naroda je vsota vrednosti posameznikov. Kar se je „delalo“ v tem oziru, se je delalo iz političnih nagibov, zato ni bilo nič popolnega, samo polovičarstvo, ker se ni delalo vsled prepričanja, organično razvitega na podlagi rezultatov novega časa. Bodisi pojdemo z njim samostalno živeti, ali pa postanemo hrana zauj. Vstanavljamo slovensko skupino na strani češke sekcije Svobodne misli, ki nam je dala prostor v svojem listu, da bomo imeli takoj začetek svojega glasila. Pisano bo z vsoprednim češkim prevodom, da tako pokažemo praktično svojo vzajemnost. Vse posameznike dobre volje pozivljamo v svoje kolo in končamo z željo, naj duh značajnega Husa prešine potomec onemoglega Črtomira, da pride v naše duševno življenje več poštene odkritosrčnosti. Pripravljajna skupina slovenske Svobodne Misli.

Največja romanja v Palestino prirejajo Rusi. Vsako leto roma tjakaj 30.000 do 40.000 Rusov.

Tisočletnica smrti bolgarskega carja Borisa. Dne 2. maja 1907 bo tisočletnica smrti bolgarskega carja Borisa, ki je prvi sprejel krščanstvo in pokrstil Bolgare. Bolgarska cerkev ga je proglasila svetnikom. Tem povodom priredi poseben odbor, ki se je sestel, veliko narodno slavje. Ali ve car Boris, čemu?!

Razgled po šolskem svetu.

— **Slovenskih visokošolcev v Pragi** je letos vpisanih na tamošnjih visokih šolah 66, in sicer 33 juristov, 20 tehnikov, 5 filozofov, 2 filozofinji, 2 medicince, 4 slikarski akademiki. Na trgovski akademiji sta vpisana letos 2 Slovenca.

— **Poljski jezik v šolah ruske Poljske.** Iz Bielostoka poročajo, da je kurator tamkajšnjega šolskega okraja sporočil voditeljem ljudskih šol ukaz, ki pravi, da ne bo vbodoče več zabranjeno poučevati v poljskem jeziku.

— **Stoletnica bogoslovskega semenišča v Djakovem.** Dne 6. t. m. so praznovali v Djakovem stoletnico ustanovitve tamkajšnjega bogoslovnega semenišča.

— **Vseučilišče v Moskvi.** Te dni so na moskovskem vseučilišču pričeli zopet s predavanji in ni prišlo ob tej priliki do nikakih nemirov.

— **Uravnava učiteljskih plač na Ogrskem.** Budimpeštanski list „Uj Lap“, ki je v zvezah z vodstvom ljudske stranke, je zvedel iz zane-ljivega vira, da pripravlja naučni minister grof Albert Apponyi zakonski načrt, po katerem se minimalna plača za učitelje določi na 2000 kron. Tozadevne potrebne vsote se stavijo v proračun že bodoče leto.

— **Podržavljenje idrijske mestne realke.** Preteklo nedeljo je razpravljala mestni zastop v Idriji o korakih, ki mu jih je storiti, da prevzame država tamkajšnjo mestno realko. Izvolili so deputacijo, ki je odpotovala na Dunaj.

— **Lega Nazionale** je odprla v slovenski občini Krkavec v koprskem okraju italijansko šolo. Vpisalo se je 53 slovenskih otrok. Zaradi materijalne odvisnosti od Italijanov pošiljajo slovenski starši svojo dečo v to italijansko šolo.